

Heb lief, heb lief

Matteüs 22, 34-40 | **Matteüs 22, 37-39**

Waar herken je een christen aan? Niet aan een kruisje, de glimlach of de juiste theologie, maar aan de liefde. Het draait in het christelijk om de liefde.

1

Jezus heeft dat heel duidelijk gezegd, in antwoord op een vraag van een wetgeleerde. Die wilde Hem op de proef stellen.

Jezus zag zichzelf namelijk als God en dat kon natuurlijk niet. De farizeeën zagen Hem dan ook als een groot gevaar voor de Joden en hun godsdienst. Want er is maar één God. Dat werd (en wordt) door de Joden elke dag hardop gezegd: 'Luister, Israël: de HEER, onze God, de HEER is de enige! Heb de HEER, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw kracht' (*Deuteronomium*, 6, 4-5).

De wetgeleerde vroeg Jezus naar dit gebod, om Hem daarmee te kunnen aanklagen. Maar Jezus geeft hem geen kans: 'Er is nog een tweede gebod, dat net zo belangrijk is. Dat is dat je je naaste liefhebt als jezelf.'

Dit gebod stond ook in de wet (*Leviticus* 19, 18). Maar Jezus doet iets nieuws: Hij stelt het gelijk aan het eerste, grote gebod. En daarmee kaatst Hij de bal terug.

2

Het gaat dus allereerst om het liefhebben van God, met alles wat je bent en hebt. In andere woorden: zet God centraal. Je leeft voor Hem, alleen voor Hem.

Daartoe ben je toch gedoopt? Je bent kopje onder gegaan in het water, helemaal. Er was niets meer dat boven het water uitstak. Toen je bovenkwam was je hele leven gedoopt: in alles ben je nu aan Christus verbonden. God liefhebben doe je niet een beetje, met alleen je hoofd of alleen op de zondag. Nee, je bent in alles op God gericht. Hij staat centraal in je leven.

Dat betekent dat iets anders niet meer centraal kan staan. En dat doet pijn. Want dan kunnen andere dingen, hoe mooi en belangrijk ook, niet meer op de eerste plaats staan in je leven: je geld niet, je werk niet, je eigen verlangens niet. God liefhebben vraagt offers, van iedereen. Welke offers moet jij brengen?

3

Bij het liefhebben van God komt het liefhebben van je naaste. Wie is je naaste?

Dat is iedereen die op je weg komt, met wie je te maken hebt: je buurman, maar ook de vrouw ver weg die je kleding naait. Het is de mens die langsij komt, van wie het leven in dat van jou haakt.

Jezus heeft het over 'naaste' zonder onderscheid. Heb dus ook degene lief die een andere mening heeft dan jij of ander gedrag vertoont dan jij. Heb lief zonder voorwaarden te stellen.

Maar moet ik de ander dan niet aanspreken, als hij niet leeft zoals God dat vraagt? Ja, maar het begint met liefhebben. Dan pas krijg je een echte ontmoeting. Daar komt bij: de ander staat zelf ook voor God. Het begint voor hem ook met de oproep om God lief te hebben boven alles. Die verantwoordelijkheid kan jij niet van je naaste overnemen. Wat van jou wel gevraagd wordt is hem lief te hebben.

4

Het gaat om het liefhebben van God én je naaste liefhebben. Jezus noemt deze twee in één adem. Dat is het nieuwe in zijn onderwijs: 'In het liefhebben van je naaste wordt zichtbaar dat je God liefhebt.'

En precies daar gaat het fout bij de farizeeën. Zij waren ervan overtuigd dat ze zich hielden aan het grote gebod, zij wel. Maar Jezus laat zien: 'Nee, want jullie hebben je naaste niet lief. Ik ben jullie naaste, Ik, de man die jullie uit de weg willen ruimen.'

Hoe anders is Jezus zelf. Hij was in alles op God gericht en wilde niets liever dan diens wil doen. Maar Hij had ook zijn naaste lief, waarbij Hij geen voorwaarden stelde: Hij at met hoeren en belastinginners. Hij had ook de farizeeën lief.

Jezus heeft ook jou lief, wie je ook bent en hoe je ook leeft. Hij gaf zelfs zijn leven voor je. Wat Hij ons voorhoudt, heeft Hij ook in praktijk gebracht.

5

God en je naaste liefhebben dus: dat lukt toch nooit?

Er is maar een manier om hierin verder te komen: richt je op Jezus. Hij heeft je lief, wie je ook bent en hoe je ook leeft. Laat dat tot je doordringen. Hoe meer je beseft dat God van je houdt, hoe meer je God gaat liefhebben én je naaste.

Waar mensen God liefhebben en elkaar bloeit er iets moois op. Dan ontstaat er iets wat deze wereld zo hard nodig heeft. In een tijd van onveiligheid en onverbondenheid valt de kerk op. Daar ben je geliefd, wie je ook bent en wat je ook doet, door God en mensen.

We gaan dan samen op zoek naar wat het betekent om God lief te hebben boven alles, ook als het gaat om vragen rond homoseksualiteit en gender. En we laten daarin zien dat we elkaar liefhebben, dat we elkaar in liefde willen dienen.

Slot

Heb God en je naaste lief. Dan laat je elkaar en de mensen om je heen zien waar het in dit leven om draait: om de liefde, want God is liefde!

Leek, 8 oktober 2023